

OD REDAKTORÓW

Oddajemy czytelnikom specjalny numer „Roczników Humanistycznych”, poświęcony analizom i interpretacjom twórczości literackiej i teatralnej Karola Wojtyły – Jana Pawła II, a także jego myśli humanistycznej. Autorzy zgromadzonych artykułów podjęli wysiłek refleksji nad spuścizną tego niezwykłego człowieka – księdza, filozofa, poety i dramaturga, który przeżył czas od 1978 do swojej śmierci w 2005 roku jako papież Jan Paweł II.

Zamysł wydania zeszytu poświęconego tej tematyce był związany z projektem ogólnopolskiej konferencji naukowej, która miała się odbyć w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w dniach 23–24 kwietnia 2020 dla uczczenia jubileuszu 100-lecia urodzin Papieża. Z powodu pandemii oraz obostrzeń sanitarnych niemożliwy stał się przyjazd badaczy do KUL-u, dlatego konferencja odbyła się metodą zdalną w dniu 29 września. Wpisała się ona w szerszy plan obchodów rocznicy urodzin Karola Wojtyły. Uczelnia, w której przyszedł Papież przez wiele lat pracował naukowo i dydaktycznie, pragnęła w ten sposób wyrazić mu swój szacunek i wdzięczność, a przede wszystkim ukazać, jak wciąż aktualne jest dziedzictwo jego myśli.

Konferencja przyczyniła się do ponownego odczytania tekstów literackich Autora w obliczu zmieniającej się sytuacji społecznej i poważnych zmian w kulturze współczesnej. Lektura poetyckich i dramatycznych dzieł Karola Wojtyły – Jana Pawła II w dzisiejszej fazie dziejów pozwala nie tylko lepiej zrozumieć przesłanie artystyczne i ideowe tych tekstów, ale przede wszystkim wskazuje na potrzebę powrotu do ponadczasowych, a dziś, niestety, coraz bardziej zamazywanych, aksjologicznych wartości humanistycznych. Tym właśnie wartościom Autor był wierny we wszystkich działaniach, jakie podejmował jako artysta, myśliciel i papież.

Podjęcie wysiłku ponownego odczytania tekstów Karola Wojtyły ma także dodatkowe uzasadnienie ze względu na wydanie krytyczne *Dzieł literackich i teatralnych* Karola Wojtyły przez krakowskich badaczy. Opublikowane w nich oficjalne i brulionowe wersje utworów otwierają drogę do pogłębionej refleksji nad artystycznym widzeniem świata i człowieka przez ich Autora.

Zebrane prace wpisują się w misję Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, wyrażającą się w trosce o łączenie refleksji naukowej, humanistycznej, z chrześcijańską myślą antropologiczną. W twórczości Karola Wojtyły – Jana Pawła II daje się zaobserwować dążność do uchwycenia źródłowych związków myśli humanistycznej z chrześcijańską wizją człowieka, i dlatego też jego artystyczne dziedzictwo jest odpowiednim materiałem badawczym, pomagającym diagnozować, opisywać oraz interpretować współczesne zagrożenia kultury ludzkiej. Tkwią one zwłaszcza w obserwowanych działaniach zmierzających do separowania myśli artystycznej od inspiracji oraz aksjologii, która została wypracowana na podłożu chrześcijańskim.

Instytut Filologii Polskiej KUL ma w swoim dorobku przeprowadzenie podobnej konferencji upamiętniającej kanonizację Jana Pawła II (konferencja odbyła się 10 kwietnia 2014 roku), a jej plonem była publikacja materiałów w monografii zbiorowej *Karol Wojtyła – Jan Paweł II artysta słowa* (Lublin 2015, Wydawnictwo KUL). Z powodu pandemii bezpośrednie spotkanie naukowe w roku jubileuszu nie mogło dojść do skutku w wyznaczonym terminie. Nie zrażając się tym, badacze spuścizny Karola Wojtyły – Jana Pawła II przygotowali swoje prace do publikacji, a wydany obecnie, w 100-lecie urodzin Karola Wojtyły, naszego Profesora i Patrona, zeszyt specjalny „Roczników Humanistycznych” jest mocnym akcentem obchodów tej rocznicy w KUL-owskim środowisku akademickim.

Cieszymy się, że na nasze zaproszenie odpowiedzieli badacze z wielu innych ośrodków akademickich w Polsce (UJ, UŚ, UKSW, UMK, UMCS, UPJPII, UJD, UZ, UWM, UKW, AIK) oraz środowisk zajmujących się myślą Karola Wojtyły – Jana Pawła II. Mamy także zaszczyt ogłosić w tym zbiorze artykuł pani profesor Lii Favi Guzzettej z Libera Università Maria SS. Assunta w Rzymie. Powierzone nam prace zostały zrecenzowane przez wybitnych znawców literatury przedmiotu, co przyczyniło się do podniesienia walorów naukowych publikowanych artykułów. Liczny udział uczonych w przedsięwzięciu zaowocował różnorodnością tematyki, metod interpretacyjnych, wniosków z przeprowadzonych badań. Prace zostały uporządkowane w czterech obszernych działach: *Poezja – interpretacje*, *Dramat i teatr*, *Idee i wartości*, *Recepcja*. Okazało się, że badana spuścizna literacka, dramaturgiczno-teatralna oraz filozoficzno-teologiczna jest na tyle głęboka, że wiele jej aspektów zostało wskazanych, omówionych i zinterpretowanych po raz pierwszy. Niektóre ujawniły się dopiero w świetle zachodzących zmian cywilizacyjnych, jeszcze inne domagają się reinterpretacji albo syntezy, bo nieoczekiwanie rozproszone opinie, dotyczące jakiegoś istotnego problemu, układają się w spójny system myślowy. Można zatem zaobserwować obfitość owoców podjętego wysiłku badawczego.

Mamy nadzieję, że prace, zebrane w zeszycie specjalnym „Roczników Humanistycznych”, poświęcone różnym aspektom literackiej i teatralnej twórczości

---

Karola Wojtyły – Jana Pawła II, jego humanistycznej myśli oraz interpretacji tak samej Osoby, jak też jej przesłania, przyczynią się zarówno do rozszerzenia naszej wiedzy o świętym Papieżu, jak też do pogłębienia recepcji jego twórczości literackiej i filozoficznej. Będą mogły także dostarczyć współczesnej humanistyce narzędzi do badań źródeł antropologii i aksjologii, co jest bardzo potrzebne dla prawdziwego rozwoju kultury w XXI wieku.

Prof. dr hab. Mirosława Ołdakowska-Kuflowa
Prof. dr hab. Wojciech Kaczmarek